

Halvgården (Hallgården) 1/2 Mt Frälse

Namnet syftar på att den var hälften så stor som Sandvik Storegård. Därför benämns den stundom ”Sandviks Lillegård” eller endast ”Lillegården”, men i dagligt tal kallas den ”Hallgården”.

Några årtal och sakuppgifter

1674	Gabriel Gyllenankar på Åby säteri bytte till sig bl.a. Lillegården i Sandvik av kronan (Almquist 1976 4:3 s. 1666 och 1976 säteshistoriken Åby, s. 456).
1797	Storskifte omfattande hela rotens samfällda ägor.
1809	Storskifte och åbodelning (jfr Frälsegård)

Småstugor under Halvgården: Alelund (7:2 Sf s. 203), backst. Källhåle (7:3 Sf s. 203), Bengtastugan (”Rosenlund” 1864–71) (7:5 Sf s. 204), (Vaktstugan) Skogen (7:27a Sf s. 229) och Skogslund (7:27b Sf s. 229).

Mantalsfördelningen fram till 1791 är oklar. Antingen brukades Halvgården som en enhet av två familjer med gemensamt ägande eller som två skilda enheter. Framställningen nedan utgår från det sistnämnda förhållandet, alltså två skilda enheter, här betecknade Halvgården 1 och Halvgården 2.

Halvgården 1

1775 (82)–90

Måns Jönsson	f 1741
h Maria (Maja)	f 1746 Berg Halfg
Barn: Anna	f 1775 18/8 Berg Halfg
Per	f 1776 14/11 Berg Halfg
Martha	f 1779 15/4 Berg Halfg

Dessa 5 är klamrade och flyttade till Moheda.

Enk Märtha Matthisdtr nedan f 1725

Dr Matthis Månsson, nedan f 1755 14/9

Enheten bör ha varit bebodd av familjen åtminstone från 1775 då dottern Anna föddes där.

Enk Märtha (Mattisdtr) (enka efter Måns Persson i Matkull och mor t Mattis f 1755)

Halvgården 2

1764–73

Sven Månsson	f omkr 1737	d 1773
h Bengta Jonsdtr	f 1735 Berg Halfg	
Barn: Sara nedan	f 1764 15/3 Berg Halfg	i Vinninge i Moheda med attest
Jon	f 1766 30/5 Berg Halfg	d 1766
Jon	f 1767 16/10 Berg Halfg	

Ogift Ingrid Månsdtr/Persdtr

1773–91

2m Sven Persson	f 1733 Berg (ev. Halfg)	d 1786 12/12
h Bengta Jonsdtr g 1781 23/2	f 1735 Berg Halfg	

Familjen bör ha bott på enheten åtminstone från 1764, då dottern Sara föddes där.

Matthis Månsson	f 1755 14/9 Berg Matkull	d 1814 20/8 Berg Slätthult
Cathrina	f 1792	
..... Nils Månsson		

Halvgården 1 & Halvgården 2

1791–1801

Dr Matthis Månsson ovan	f 1755 21/9 Berg Matkull	(Måns Persson & Martha Mattisdtr) d 1814 20/8 Slätthult
h Sara Svendsdtr ovan, g 1791 12/6	f 1764 15/3 Berg Halfg	(Swen Månsson & Bengta Jonsdtr) d 1846 20/10 Slätthult

Barn: Cajsa f 1792 11/4 Berg Halfg
 Elin f 1796 9/10 Berg Halfg d 1797 20/1
 Sven f 1798 19/3 Berg Halfg g i Faxag.

Familjen flyttade 1801 t Skogsnäs (4:20 Sf s. 166).

Matthis f 1755 hade varit dräng hos tidigare ägaren Måns f 1741. Saras far Sven f 1733 ägde Halfg 2 men dog 1786. När Matthis och Sara gifte sig 1791 övertog de båda enheterna. Båda dog i Slätthult.

Enk Bengta Jonsdtr (Johansdtr) f 1735 d 1817 14/8
 Enk Märtha Matthisdtr ovan f 1725 d 1796 16/2
 Enk Elin Jonsdtr f 1724 d 1800 14/11 76 år

1802–04

Måns Jonsson nedan 1806–10 f 1748 Asa?
 h Maria Nilsdtr g 1770 f 1747 Hjälmseryd d 1805 21/4

Jonas Nilsson f 1784
 h Marta Månsdtr f 1780

Barn: Kierstin f 1804 5/2 Asa Kalfhult

De två familjerna kom 1804 fr Asa. Familjen Jonas Nilsson f 1784 flyttade 1805 åter t Asa, men Måns f 1748 stannade kvar.

Måns f 1748 och Jonas f 1784 kan ha efterträtt Matthis f 1755. För detta talar att Måns står för Halvgården perioden 1806–10 (nedan). I Halvgården bodde dessutom nedanstående familjer med oklar ställning.

Avsk sold Johan Schiön f 1771
 h Kierstin Ericdtr f 1774 7/1 1801 fr Sörskog

Barn: Anna Elisabeth f 1798 14/8
 Daniel f 1800 21/9 Berg Sörskog
 Karin ?

Familjen kom 1801 fr Sörskogs torpstuga (3:3B Sf s. 121) och flyttade 1803 t Källehults gata (6:4 Sf s. 186)

Daniel Jonasson f 1758 11/11
 h Lena Sigfridsdtr f 1768

Barn: Maja f 1793
 Johannis f 1796
 ingrid f 1799
 Nils f 1802

Familjen kom efter 1802 fr Tolg V. Lidekvarn /mjölnare?/ och flyttade 1804 10/4 t Aneboda.

Halfgården hade en mindre kvarn. Se BK 1957 s. 2!

1806–09 1/2 mtl fr 1806–10

Enk Bengta Jonsdtr f 1735 (d 1817 28/8)

1/2 Måns Jonsson Enk ovan f 1748 Asa? 1806 t Löfhult ??

Bruk Sven Jonasson f 1764 19/8 Aneboda Aneboda gård
 h Marta Ericdtr g 1788 13/4 f 1766 28/9 Berg L Smedsg

Barn: Stina f 1789 14/3(dop) Aneboda
 Olof f 1793
 Nils f 1795 17/1 Aneboda
 Johannis f 1797
 Cajsa f 1803 21/10 Berg Löfhult Östreg
 Lisbet f 1807 15/2 Berg Lilleg

Familjen kom 1803–07 fr Löfhult Östreg och flyttade 1809 t Geboda.

Enk Annica Josephsdtr f 1757 3/3 Berg

Barn: Cathrina Johansdtr f 1797 16/11 Berg
 Cajsa f 1795 23/1 Berg

Änkan och döttrarna kom från Holma ST (5:14 Sf s. 178). (Data påförda från Sf.) Alla borta 1811–15.

Måns Jonsson f 1748 kom att skrivas för hela Halfgården 1806. Övriga familjer verkar ha passerat på väg mot nya mål. Flera åldringar tillbringade sina sista år där. Sven f 1764 brukade gården till 1809. Måns f 1748 stod kvar som ägare till omkring 1809. Per Jonsson f 1759 inträdde därefter som ägare med Pehr Andersson f 1781 som dräng eller brukare 1809.

1809–19

Per Jonsson i Skrifvareg egare f 1759 5/4 Berg Skrifvareg 1812 fr Skrifg
Dr/Br Pehr Andersson f 1781 13/11 Berg 1811 fr Espenäs, 1813 t (oläsligt)

1/2 Br Johannes Andersson f 1779 Slätthög
h Kerstin Jonsdtr f Aneboda
Barn: Anders f 1813 6/3 Aneboda Gövik

Familjen kom 1816 fr Aneboda och flyttade 1819? t Komm. 3 rader under Omständ.

Vid Storskiftet 1797 undertecknade Per f 1759 för Halfgården.

Per Jonsson ...

Enk Bengta Jonsdtr f 1735 Mistelås orkeslös utfattig d 1817 28/4

Enk Lena Gabrielsftr f 1776 Wrigstad 1818 t Tolg

1819–19?

Sven Månsson f 1777 2/3 1819 fr Ahnsa, 1820 t (oläsligt)
h Catharina Johansdtr f 1781 14/1

Barn: Lisa f 1804 3/1
Annica f 1810 14/10
Johannes f 1812 29/2
Johan Petter f 1814 7/6
Carl Petter f 1816 7/11
Britta Stina f 1819 30/12 Berg Lilleg

Familjen kom 1819 fr Ahnsa och flyttade 1820 t (oläsligt) ? .

Tredingsbruk Sven Haraldsson f 1787 Aneboda 1821? t (oläsligt)

.....

Tredingsbruk Måns Nilsson f 1798 7/8 Slätthög
h Cajsa Haraldsdtr f 1799 Aneboda
Barn: Nils Johan f 1821 3/3 Berg

I Vaktstugan (7:27A Sf s. 229)

1819–21

1/2 Jonas Nilsson f 1784 16/4 Asa N Sjöända (Nils Månsson & Carina Månsdtr)
h Sara Jonasdtr g 1807 1/11 f 1786 (10/5) Hjortsberga (Grafvanäs) (Jonas Månsson & Maja Nilsdtr)

Barn: Petter f 1812 8/7 Asa N Sjöända
Maja Stina f 1814 15/9 Asa N Sjöända
Kierstin f 1816 14/11 Asa N. Sjöända
Martha f 1819 8/9
Karin f 1821 11/4 Berg Lilleg

Familjen kom mellan 1816 och 1821 troligen fr Asa.

..... Pe(te)hrsson f 1797 6/9 t ?
h Cajsa Pehrsdtr f 1796 23/7 t ?

Jonas f 1784 återkom denna period, troligen från Asa, och blev ägare av hela Halfgården till 1821, då denna delades i två 1/4-delar med Simon Nilsson f 1787 som ägare/brukare till den andra (nedan).

Halfgården 1

1821–omkr 1829

1/4 Jonas Nilsson f 1784 Asa N Sjöända 1821 fr Asa, t Sörskog
h Sara Jonasdtr f 1786 (10/9) Hjortsberga (Grafvanäs)

Barn: Peter f 1812 8/7 Asa N Sjöända
Maja Stina f 1814 15/9 Asa N Sjöända
Kierstin f 1816 14/11 Asa N Sjöända
Martha f 1819 8/5 Asa N Sjöända
Karin f 1821 11/4 Berg Lilleg
Nils f 1823 7/4 Berg Lilleg

Sara Lisa f 1826 9/8 Berg
Johannes f 1828 1/10 Berg Lilleg

Familjen flyttade 1828/29 t Sörskog.

Omkr 1829–32

1/4 Eric Magnus Matthisson i Stora Målen i Moheda sambruk (endast perioden 1826–30 i hfl)
Anders Nilsson Inh? f 1805 Moheda Försörjer sig med nåd perioden 1831-35
h Martha Svensdtr f 1806 Berg Lådja Norreg 1830 fr Moheda
Barn: Stina Cajsa f 1829 30/3 Moheda Ölsåkra
Nils Peter f 1831 25/3 Berg

Makarna och Stina kom 1830 fr Moheda och flyttade 1832 åter till Moheda.

Eric M Mattisson övertog enheten i sambruk med Stora Målen. Anders Nilssons f 1805 ställning är oklar.
Han står för detta 1/4 mtl 1831 till 1832, då familjen flyttade till Moheda.

Omkr 1834–45

Carl Magnisson hälftenbrukare f 1800 25/3 Yaby/Öjaby
h Sara Jönsdtr f 1798 5/8 Aneboda
Barn: Lisa f 1823 4/4 Moheda (sannolikt död kort efter födseln)
Lisa f 1825 27/8 Moheda Ölsåkra 1843 t Prästg
Nils Peter f 1829 20/2 Öhr 1844 t Dref
Peter Johan f 1834 31/8 Berg
Elin f 1837 13/12 Berg Slätthult
Sven Magnus f 1840 2/12 Berg Lilleg

Familjen t.o.m. Nils Peter f 1829 kom 1834 sannolikt fr Öhr och flyttade **omk 1845**.

Halvgården 2

1824?–41

1/4 Simon Nilsson f 1787 8/12 Asa Hvitabråten Utfattig
h Cajsa Jonasdtr f 1788 9/3 Hjortsberga
Barn: Maja Lisa f 1816 4/11 Berg Hult 1837 t, 1839 fr Asa, 1840 t Aneboda
Nils Peter f 1822 21/3 Asa 1837 t Frälseg
Lisbeth f 1827 9/3 Berg

Familjen kom omkring 1824 fr Asa.

1841–45

Johan Johansson hälftenbrukare f 1820 20/12 Slätthög 1842 fr Slätthög
h Lisa Maria Petersdtr f 1797 12/9 Mistelås
Båda kom 1842 fr flyttade 1847 t Slätthög.

”Hälftenbrukare” bör innebära att han brukade ena 1/4-delen av Halfgården.

Inh Simon Nilsson f 1787 Asa (Silla-Simon)
h Cajsa Jonasdtr f 1788 Hjortsberga
Barn: Lisbeth f 1827 7/3 Berg

Flyttade 1841 t Källehåle (7:3 Sf s. 203)

1846 >

Från 1846 var Johan f 1820 skriven för hela Halfgården, som sedan dess brukats av bara en familj.

Halvgården 1 & Halvgården 2

1846–47

1/2 Johan Johansson Br f 1820 20/12 Slätthög Gården äges av Anders Månsson Gyslätt
h Lisa Maria Petersdtr f 1797 12/(9)2 Mistelås (Sjuhult)
Båda flyttade tSlätthög 1847.

Perioden 1846–50 i hfl står Johan f 1820 som brukare för hela enheten (1/2 mtl) till avflyttningen 1847. Hela gården ägdes då av Anders Månsson i Gyslätt, Slätthög. Carl Fredrik (nedan) efterträdde Johan f 1820 som brukare.

1847–51

Arr Carl Fredrik Ljungberg f 1797 15/2 Lenhofda
h Maria Wallerström f 1792 24/2 Näsby
Barn: Carl Fredrik f 1827 7/2 Virserum d 1850 14/3
Johan Reinhold f 1829 19/8 Åseda
Wilhelm f 1832 30/6 Stenberga
Eva Sophia f 1835 31/7 Näshult

Hela familjen kom 1847 fr Aneboda och flyttade 1851 t Väckelsång.

Från 1851 ägdes gården av Anders Nilsson i Rösås.

Carl Magnisson inh f 1800 25/3 Yaby Utfattiga
h Sara Jönsdtr f 1798 5/8 Aneboda Gyvik
Barn: Peter Johan f 1834 31/8 Berg Slätthult
Elin f 1837 13/12 Berg Lilleg
Sven Magnus f 1840 2/12 Berg Lilleg

Familjen flyttade till Ernatorp Jonsg 1850.

1851–57

1/2 Äg Anders Nilsson f 1829 5/6 Berg Rösås Säteri (Nils Christoffersson & Karin Andersdtr) 1851 fr Rösås
h Elisabeth Andersdtr f 1832 29/6 Slätthög Gyslätt (Anders Jonas. & Maja Jonasdtr) 1851 fr Slätthög
Barn: Martha Catrina f 1852 3/2 Berg Lilleg
Lina Sophia f 1853 23/11 Berg Lilleg
Nils Johan f 1856 2/8 Berg Lilleg d 1856 22/11

Familjen kom 1851 fr Rösås och flyttade 1857 t Slätthög.

1857–59

Magnus Svensson f 1806 5/1 Gårdsby Stojby Vestreg
h Cathrina Svensdtr f 1805 8/2 Gårdsby Sporryd
Barn: Johan f 1832 13/5 Gårdsby Notteryd 1857 t V Ryd, C-län
Sven f 1835 22/12 Gårdsby Notteryd 1858 fr Matkull, 1859 t Slätthult
Anna Stina f 1842 27/9 Gårdsby Kråkenäs Söreg 1859 t Fröderyd

Familjen utom Sven f 1835 kom 1857 fr Matkull.

1859–70

Peter Jonasson Äg f 1830 25/6 Berg Geboda (Jonas Persson & Ingrid Haraldsson) 1859 fr Geboda
h Anna Cathrina Jonasdtr g 1861 23/12 f 1839 6/11 (17/11) Öhr (Jonas Carlsson & Stina Cajsa Johannesdtr, Noregård)
Barn: Sven Harald f 1862 20/1 Berg Sandvik Lilleg
Ingrid Stina f 1863 2/11 Berg Sandvik Lilleg
Thilda Cathrina f 1865 28/9 Berg Sandvik Lilleg
Johan Valfrid f 1868 5/1 Berg Sandvik Lilleg d 1868 15/11
Emma f 1870 14/6 Berg Sandvik Lilleg

Inh Magnus Svensson f 1806 5/1 Gårdsby Stojby Vestreg 1865 16/2 t Stockholm
h Cathrina Svensdtr f 1805 8/2 Gårdsby Sporryd d 1864 1/8

Peter f 1830 köpte gården två år före giftermålet och hade föregående brukaren Magnus f 1806 som inhyses. Vid Emmas födelse står Peter som ”Backst.”, vilket troligen betyder backstugesittare. Från 1872 återfinns nämligen familjen under Skogslund (7:27B Sf s. 229). Jfr nedan!

1870–93

1/2 Äg Magnus Persson 1826 30/9 Asa Hångryd Västreg
h Stina Jonasdtr g 1850 23/6 f 1826 23/9 Berg Geboda (Jonas Persson & Ingrid Haraldsdtr)
Barn: Martha Christina f 1856 14/1 Berg Geboda 1879 31/7 t Gårdsby
Johanna Sofia f 1858 24/9 Berg Geboda 1883 30/10 t Tolg
Peter Johan (Hallström) f 1862 29/11 Berg Geboda 1887 24/3 i Amerika, 1890 fr Amerika, 1893 1/4 t Slätthög
Ingrid Maria f 1865 23/5 Berg Geboda 1892 30/9 t St Malm D-län, gift
Sara Lina f 1868 13/5 Berg Geboda

Familjen kom 1870 7/11 fr Geboda.

Peter Jonasson Inh f 1830 25/6 Berg Geboda
h Anna Cathrina Jonasdtr g 1861 23/12 f 1839 6/11(17/11) Öhr
Barn: Sven Harald f 1862 20/1 Berg Sandvik Lilleg
Ingrid Stina f 1863 2/11 Berg Sandvik Lilleg
Thilda Cathrina f 1865 28/9 Berg Sandvik Lilleg
Emma f 1870 14/6 Berg Sandvik Lilleg
Jenny f 1872 2/10 Berg Sandvik Lilleg
Johan Walfrid f 1875 23/3 Berg Skogslund (7:27B Sf s. 229)

Familjen finns sedan 1872 under Skogslund (7:27B Sf s. 229).

Peter f 1830 och hans familj var inhyst hos sin efterträdare Magnus f 1826 till 1872. Då flyttade Peter med familj till Skogslund (7:27B Sf s. 229).

1894–99

1/2 Äg Magnus Persson 1826 30/9 Asa Hångryd Västreg d 1898 12/6
h Stina Jonasdtr g 1850 23/6 f 1826 23/9 Berg Geboda d 1897 11/9
Barn: Sara Lina f 1868 13/5 Berg Geboda 1894 6/2 St Malm D-län
Per Johan Hallström ovan, g 1893 3/4 f 1862 29/11 Berg Geboda 1894 11/4 fr Slätthög
h Elisabeth Kathrina Johansdtr f 1866 22/1 Slätthög Väseboda 1894 11/4 fr Slätthög
Barn: Johan Hilding Edvard f 1893 12/8 Slätthög Väseboda d 1898 20/2
Magnus Fritjof Julius f 1896 31/3 Berg Sandvik Lilleg d 1899 12/6
Svea Hildur Elisabeth f 1898 28/3 Berg Sandvik Lilleg
Anna Ingrid Elfrida f 1899 27/11 Berg Sandvik Lilleg
Und Johan Johannesson f 1837 7/1 Slätthög Moheboda Sgd 1898 25/6 fr Slätthög d 1921 1/3
h Sara Jo(nas)hannesdtr f 1824 27/5 (Aneboda Sjöaryd /Johannes Danielsson & Lisbeth Johannesdtr/) d 1908 18/4

Om Per Johan Hallström f 1862 övertog gården, när han kom hem 1894 fr Slätthög eller först efter faderns död 1898 är oklart. Hallström står som ägare till 1/48-del Väseboda, innan han med hustru och sonen Johan Hilding Edvin f 1893 flyttar till Berg 1894 11/4. Hallström hade flyttat från Berg till Väseboda 1893 1/4. Und Johan f 1837 och Sara var Hallströms svärföräldrar (IL).

1900–51>>

1/2 Per Johan Hallström Äg f 1862 29/11 Berg
h Elisabeth Kathrina Johansdtr g 1893 ?/4 f 1866 22/1 Slätthög Väseboda
Barn: Svea Hildur Elisabeth f 1898 28/3 Berg d 1915 22/6
Anna Ingrid Elfrida f 1899 27/11 Berg Sandvik Lilleg 1917 24/10 t Sthm, 1919 4/8 fr, 1922 8/12 t Sthm
d Ingrid Elisabeth f 1920 15/6 Sthm
Per Gustaf Hilding f 1901 6/6 Berg Sandvik Lilleg
Jonas Fritjof Yngve f 1902 4/9 Berg Sandvik Lilleg
Signhild Adina f 1903 25/9 Berg Sandvik Lilleg
Johan Magnus Herbert f 1906 16/5 Berg Sandvik Lilleg d 1916 30/5
Sara Nina Margareta f 1909 3/3 Berg Sandvik Lilleg d 2004 2/4 Torpsbruk
d Doris Stina Margareta f 1928 4?/4 Berg Sandvik Lilleg

Arr Nils Erik Hörberg f 1866 22/9 Berg Nybygget (2:15A Sf s. 67)

h Mina Lovisa Nilsdtr g 1891 5/12 f 1865 16/3 Berg Grönadal (8:7 Sf s. 243)

Barn: Nanny Elisabeth f 1892 5/4 Berg Sandvik Frälseg
Axel Gunnar Petrus f 1894 29/6 Berg Sandvik
Anna Emelia f 1896 27/3 Berg Sandvik Frälseg
Gustaf Edvard f 1899 18/3 Berg Slätthult
Maria Karin Linnea f 1904 8/5 Berg Sandvik Lilleg?

Familjen utom Maria f 1904 kom 1901 fr Slätthult (arr 1/2 mtl) och alla flyttade 1906 t Holmalycke (2:30 Sf s. 100)

Und Johan Johansson f 1837 7/1 Slätthög Moheboda Sgd d 1921
h Sara Johannesdtr f 1824 27/5 (Aneboda Sjöaryd)

Halvgården 1 & 2 pdf
in här!